

Wrzesień 2016 r. na TGE – wzrost obrotów na rynkach energii elektrycznej i rynku spot gazu

Informacja prasowa

- **Wrześniowy wolumen wszystkich transakcji na rynkach energii elektrycznej był najwyższym w trzecim kwartale. Członkowie TGE zawarli transakcje zakupu i sprzedaży energii elektrycznej o łącznym wolumenie 11 770 687 MWh, przewyższając wynik z ubiegłego miesiąca o prawie jedną czwartą.**
- **Wolumen obrotu na rynku spot gazu ziemnego odnotowuje systematyczny wzrost r/r - we wrześniu br. wyniósł on 44,3 proc. przy wolumenie 985 740 MWh.**
- **Łączny wolumen obrotu prawami majątkowymi dla energii elektrycznej na Rynku Praw Majątkowych wzrósł w stosunku do sierpnia br. o 11,2 proc.**

Energia elektryczna

Wrześniowy wolumen wszystkich transakcji na rynkach energii elektrycznej był najwyższym w trzecim kwartale. Członkowie TGE zawarli transakcje zakupu i sprzedaży energii elektrycznej o łącznym wolumenie 11 770 687 MWh, przewyższając wynik z ubiegłego miesiąca o 24,7 proc. Na Rynku Terminowym Towarowym (RTT) wolumen wyniósł 9 675 129 MWh i był wyższy m/m o 29,3 proc., natomiast niższy r/r o 19,13 proc. Z kolei na Rynku Dnia Następnego i Bieżącego wolumen obrotu wyniósł 2 095 558 MWh, co stanowi wzrost m/m o 7,2 proc., natomiast r/r wzrost o 25,82 proc.

Na Rynku Dnia Następnego miesięczna średnioważona cena BASE ponownie przekroczyła 150 zł/MWh, osiągając we wrześniu poziom 157,20 zł/MWh, czyli wyższy o 14,89 zł/MWh od wyniku z poprzedniego miesiąca. Z kolei na RTT ponad połowę wolumenu stanowił obrót dla kontraktu rocznego z dostawą pasmową w roku 2017 - BASE_Y-17. Cena średnioważona dla tego kontraktu osiągnęła we wrześniu wartość 157,96 zł/MWh, co w stosunku do sierpnia br. stanowi spadek o 0,97 zł/MWh. Pod koniec miesiąca cena kontraktu istotnie wzrosła i kurs rozliczeniowy BASE_Y-17, osiągając 29 września 159,99 zł/MWh, zbliżył się ku granicy 160 zł/MWh po raz pierwszy od połowy sierpnia.

Gaz ziemny

Całkowity wolumen transakcji zawartych we wrześniu 2016 r. na rynkach gazu ziemnego wyniósł 5 633 925 MWh.

Na Rynku Dnia Następnego i Bieżącego gazu wolumen wyniósł 985 740 MWh i z wynikiem 44,26 proc. r/r podtrzymał tendencję wzrostową, w wyniku której wolumen obrotu z roku bieżącego przekroczył wynik z całego 2015 r. Wolumen obrotu gazem ziemnym na RTT wyniósł we wrześniu 4 648 185 MWh i był niższy r/r o 26,28 proc.

Średnioważona cena na RDNiBg we wrześniu 2016 r. wyniosła 58,63 zł/MWh, co stanowi spadek w stosunku do sierpnia br. o 2,14 zł/MWh. Miesięczna cena spot była zatem niższa niż w marcu br. i stanowi ona najniższą wartość w historii tego rynku. Z kolei na RTT największą część wolumenu obrotu stanowił kontrakt roczny z dostawą w roku 2017 (GAS_BASE_Y-17). Cena średnioważona dla tego kontraktu we wrześniu osiągnęła wartość

71,74 zł/MWh. Stanowi to spadek w stosunku do sierpnia br. o 1,87 zł/MWh i zarazem najniższą cenę miesięczną GAS_BASE_Y-17 od kwietnia br.

Prawa majątkowe

Łączny wolumen obrotu prawami majątkowymi dla energii elektrycznej na RPM wzrósł w stosunku do sierpnia br. o 11,21 proc. Cena średnioważona na sesjach RPM dla instrumentu PMOZE_A wyniosła we wrześniu br. 39,27 zł/MWh, po raz kolejny spadając w porównaniu do ubiegłego miesiąca – tym razem o 8,81 zł/MWh (48,08 zł/MWh w sierpniu br.).

W pierwszym miesiącu notowań nowego instrumentu PMOZE-BIO, dotyczącego obrotu prawami majątkowymi dla energii elektrycznej wytworzonej z biogazu rolniczego od 1 lipca br., zawartych zostało 14 transakcji sesyjnych oraz 8 transakcji pozasesyjnych o łącznym wolumenie 7 771 MWh. Średnia cena ważona wolumenem transakcji zawartych na sesjach wyniosła we wrześniu 277,67 zł/MWh.

Wolumen transakcji zielonymi certyfikatami na Rynku Terminowym Towarowym wyniósł we wrześniu łącznie 96 000 MWh – najwięcej od uruchomienia obrotu w styczniu br. Średnie ceny miesięczne ważne wolumenem transakcji dla poszczególnych instrumentów znalazły się w przedziale od 34,07 zł/MWh - dla dostawy praw majątkowych w maju 2018 r. - do 37,95 zł/MWh - dla dostawy w listopadzie roku 2017.

Wolumen obrotu prawami majątkowymi dla efektywności energetycznej (instrument PMEŃ) wyniósł we wrześniu 58 424 toe, co jest najwyższą wartością miesięczną od początku notowań tego instrumentu w 2013 roku. Wszystkie transakcje zawarto w obrocie sesyjnym, przy - najniższej w tym roku - średnioważonej cenie miesięcznej 968,58 zł/toe.

Rejestr Gwarancji Pochodzenia

We wrześniu br. w Rejestrze Gwarancji Pochodzenia zawarto transakcje o wolumenie 35 676 MWh, dla których średnia cena ważona wolumenem wyniosła 0,29 zł/MWh.

Nowi uczestnicy

Na koniec września status członka Rynku Towarów Giełdowych (RTG) miało 67 spółek.

W Rejestrze Świadectw Pochodzenia prowadzonym przez Towarową Giełdę Energii na 30 września br. było 2 808 członków rejestru. We wrześniu 2016 r. przybyło 23 kolejnych.

Załącznik do Informacji prasowej

Energia elektryczna	Wolumen miesięczny (MWh)	Wolumen (MWh) w miesiącu poprzednim	Wolumen miesięczny (MWh) w roku poprzednim
razem	11 770 687	9 437 406	13 629 242
RDB	6 033	4 777	3 740
RDN	2 089 525	1 950 798	1 661 734
RTT	9 675 129	7 481 831	11 963 768

Gaz ziemny	Wolumen miesięczny (MWh)	Wolumen (MWh) w miesiącu poprzednim	Wolumen miesięczny (MWh) w roku poprzednim
razem	5 633 925	7 585 295	6 988 149
RDBg	259 524	247 304	115 141
RDNg	726 216	677 256	568 176
RTT	4 648 185	6 660 735	6 304 832

Prawa Majątkowe dla energii elektrycznej	Wolumen miesięczny (MWh)	Wolumen (MWh) w miesiącu poprzednim	Wolumen miesięczny (MWh) w roku poprzednim
razem	3 337 787	3 002 121	4 636 326
zielone certyfikaty	2 170 080	1 860 948	1 624 995
sesje RPM	583 130	535 240	683 764
TP na RPM	1 490 950	1 238 708	941 230
RTT	96 000	87 000	-
błękitne certyfikaty	7 771	-	-
sesje RPM	2 886	-	-
TP na RPM	4 885	-	-
żółte certyfikaty	192 313	150 894	605 393
sesje RPM	67 691	42 071	89 000
TP na RPM	124 622	108 823	516 392
czerwone certyfikaty	898 117	981 409	2 380 432
sesje RPM	236 228	142 059	516 642
TP na RPM	661 889	839 350	1 863 789
fioletowe certyfikaty	69 507	8 871	25 507
sesje RPM	13 431	8 871	7 339
TP na RPM	56 076	0	18 168

Prawa Majątkowe dla efektywności energetycznej	Wolumen miesięczny (toe)	Wolumen (toe) w miesiącu poprzednim	Wolumen miesięczny (toe) w roku poprzednim
razem (białe certyfikaty)	58 424	33 546	0
sesje RPM	58 424	33 546	0
TP na RPM	0	0	0

***

Fakty o TGE:

- 16 lat na rynku, jedyna licencjonowana giełda towarowa w Polsce (licencja od 2003 r.)
- Silny i stabilny właściciel – Giełda Papierów Wartościowych (od lutego 2012 r.)
- Członek europejskiego rynku Multi-Regional Coupling (MRC) oraz inicjatywy Price Coupling of Regions (PCR)

- Nominowany Operator Rynku Energii (NEMO) wyznaczony przez Prezesa URE
- TGE gwarantuje pewność i bezpieczeństwo transakcji na wszystkich prowadzonych rynkach:
  - Rynek Towarów Giełdowych – energia elektryczna, gaz ziemny, prawa majątkowe, uprawnienia do emisji CO2
  - Rynek Instrumentów Finansowych – energia elektryczna
  - Rejestr Świadczeń Pochodzenia dla energii elektrycznej wyprodukowanej w odnawialnych źródłach energii
  - Rejestr Gwarancji Pochodzenia
- Aktywny członek międzynarodowych organizacji:
  - EUROPEX - Europejskiego Stowarzyszenia Giełd Energii
  - APEx - Association of Power Exchanges, organizacji zrzeszającej światowe giełdy energii
  - AFM - Association of Futures Markets, stowarzyszenia giełd towarowo-finansowych
- Znajduje się na opublikowanej przez ACER liście platform do raportowania danych transakcyjnych zgodnie z wymogami Rozporządzenia REMIT
- Współpracuje z doświadczonym partnerem technologicznym NASDAQ – X-stream Trading Technology

www.tge.pl

Kontakt dla mediów: Towarowa Giełda Energii S.A.; Agata Samcik; press@tge.pl, +48 885 885 645, +48 607 030 573, +48 661 878 769